

Euroopa Liidu siseturg

Vahur Made
Ajaloodoktor
Eesti Diplomaatide Kooli asedirektor

Majanduskoostöö on Euroopa Liidu olulisim koostöövorm. Praegu elab euroliidu riikides 370 miljonit inimest, pärast laienemist rohkem kui 500 miljonit. See on elanike arvult ja ostujõult suurimaid majandusruume maailmas.

Kuid siseturul (või "ühtsel turul") on Euroopa jaoks laiem tähendus kui vaid liberaalsete kauplemisspõhimõtete edendamine. Euroopa Liidu arenev poliitiline koostöö tugineb samuti majanduskoostööle. Siseturg on toonud kaasa Euroopa riikide seadusandluse ühtlustumise. Euroopa Liidu sotsiaalpoliitika ja keskkonnapoliitika on saanud alguse siseturu arengutest.

Siseturg loodi 1957. aasta Rooma lepingutega ning see tugineb "neljale vabadusele" – toodete, inimeste, teenuste ja kapitali vabale liikumisele. Tänu siseturule on Euroopas toodetud kaubad muutunud odavamaks ja maailmaturul konkurentsivõimelisemaks. Siseturg on paljudes riikides aidanud kaasa töö ja tootmise efektiivsuse tõusule.

Eesti ettevõtteid Euroopa Liiduga ühinemiseks kujutasidki endast eelkõige tööd siseturuga liitumiseks. Kuna Euroopa Liidu siseturul puudub kontroll liikmesriikide piiridel, siis peavad nad saama vastastiku usaldada üksteise õiguskorda, tootmise järelevalvesüsteemi ja kaupade kvaliteeti. Usalduse puudumisel piiribürookraatiat ELis kaotada ei saaks ja järelikult väheneksid shansid luua samasugune suur kaubanduspiirkond nagu Ameerika Ühendriigid, kus Euroopa ettevõtted saavad võita efektiivsuses tänu suurematele turumastaapidele.

"Neli vabadust"

Kaupade vaba liikumine

Selleks, et saavutada oma siseturul kaupade vaba liikumine, on Euroopa Liiduga liitunud riigid viima-

se poolesaja aasta jooksul oluliselt muutnud oma kaubandussuhteid:

- Liikmesriigid on loonud tolliliidu. St. nad on loobunud üksteisega kauplemisel tollimaksudest ning kehtestanud ühtsed tollimäärad kolmandate riikidega kauplemisel;
- On kaotatud diskrimineerivad maksud, mis panid välismaised kaubad ja ettevõtted ebasoodsamasse olukorda kodumaistega võrreldes;
- Vastastikkuse tunnustamise põhimõttest ning tehniliste ja kvaliteedinõuete standardiseerimisest tulenevalt on kaotatud kauplemisspiirangud, mis tulenevad riikide erinevatest nõuetest kaupade tehnilistele ja/või kvaliteedinäitajatele;
- On kaotatud piirangud kaubakogustele. Ühest liikmesriigist teise tohib kaupu vedada piiramatutes koguses.
- On kaotatud piiri- ja tollikontroll Euroopa Liidu riikide vahelistel piiridel.

Kõikide nende muudatuste tulemusel võib öelda, et Euroopa Liidu siseturg toimib väga sarnaselt näiteks Eesti siseturule. Kaubad, mis on ühes kohas toodetud ja millega seadus lubab kaubelda, jõuavad siseturu kõikidesse osadesse, kui vaid kauba turustaja seda soovib.

KOMMENTAAR

Signe Rätso
majandusministeeriumi
eurointegratsiooni asekancler
Postimees, 06.12.2000

Millist kasu saab Eesti kaupade vabast liikumisest?

Eesti ettevõtjatele töötab takistusteta pääs Euroopa Liidu turule senisest suuremat tulu – on ju seal tegemist maksujõuliste tarbijatega. Ettevõtjatel on siis võimalik kitsamalt spetsialiseeruda ning toota suuremaid koguseid suuremale turule.

Loomulikult on turule pääsu eelduseks – eriti keerukamate kaupade puhul – vastavus standarditele, ja toodete sertifitseerimine. Ka tarbijad võivad ELi ühtsest siseturust, sest suurema turuga laienevad tarbijate valikuvõimalused eri toodete ja sortimendi vahel. Suuremal turul on ka tugevam konkurents, mis raskendab monopolide teket. Seega on tarbijatel võimalus saada kaupu soodsama hinnaga.

Euroopa Liidu turule pääsemisel on eelkõige ettevõtjate endi huvides, et nende valmistatud tooted ja teenused vastaksid kõigile vajalikele nõuetele.

Riigi ülesandeks on siin tõhusa turujärelevalvesüsteemi loomine, et ohtlikud tooted ja teenused avastataks ja eemaldataks turult.

Pärast Eesti liitumist Euroopa Liiduga tunnetab siseturust tulenevat kauplemisvabadust väga selgelt ka Eesti tootja. Balti riikide omavahelistelt piiridelt kaovad piiri- ja tollitõkked, mistõttu Eesti kaupade viimine Läti ja Leetu muutub senisest palju lihtsamaks. Ka Poola-Leedu piir, senine "Baltikumi pudelikael", muutub administratiivpiiriks, mille ületamisel näitab vaid maanteeilt, et on mindud ühest riigist teise.

Isikute vaba liikumine

Inimeste vaba liikumine tuleneb Euroopa Liidu põhimõttest, mille kohaselt kõikide liikmesriikide kodanikud on ühtlasi ka euroliidu kodanikud ning neil on õigus liidu piires vabalt liikuda ning ilma piiranguteta asuda elama ja töötama ükskõik millisesse liikmesriiki. Veelgi enam, teise liikmesriigi kodanikel on õigus hääletada ning kandideerida oma uues asukohariigis kohalikel ja Europarlamendi valimistel.

1999. aastast sätestab inimeste liikumist Euroopa Liidus ning piirikontrolli liidu välispiiridel **Schengeni leping**. Pääaegu kõik Euroopa Liidu riigid, v.a. Ühendkuningriik ja Iirimaa, on selle lepinguga liitunud.

Leping näeb ette, et lisaks kaupade kontrolli lõpetamisele, ei kontrollita Euroopa Liidu riikide omavahelistel piiridel ka inimesi. Rahvusvahelistes lennujaamades ja sadamates on Euroopa Liidu kodanike jaoks ette nähtud kiire piiriületamise kord. Schengeni leping rakendub Eestile umbes 2 aasta jooksul pärast EL astumist. Eestlased tunnetavad senisest palju kiiremaks muutuvat piiriületust tulevikus näiteks siis, kui sõidavad laevaga Tallinnast Soome või Rootsi. Tallinna sadamas lõpeb laevadele minevate inimeste kontrollime, kuna sõidetakse ühest Euroopa Liidu riigist teise. Ka Helsingis ja Stockholmis maabudes ei oota ees pikk ja vaevaline piiriületus. Tulijaid enam ei kontrollita. Inimeste vaba liikumise alla käib ka tööjõu vaba liikumine, mis on üks euroliidu siseturu keskseid elemente. Kogu Euroopa Liit on üks suur tööturg ning kui inimene kodumaal tööd ei leia, võib ta seda minna otsima mõnda teise liikmesriiki. Seal on ta võrdne partner kohalike töötajatega ning tööandja ei tohi teda kõrvale lükata põhjendusega, et inimene on pärit teisest riigist.

Eestlased peavad siiski arvestama sellega, et Euroopa Liidu tööjõuturu täielikku avanemist peame ootama veel seitse aastat pärast liitumist. Piirangu uutest liikmesriikidest pärit tööjõule kehtestas Euroopa Liit Saksamaa, Austria ja Soome nõudmisel. Soome ametiühingud kardavad, et madalama palgaga harjunud eestlased võtavad tööturu avanedes soome töötajatel kohad ära. Soomes ja mujal tööjõu liikumise piiranguid toetavates riikides loodetakse, et seitsme aasta jooksul paranevad uutes liikmesriikides palgatingimused ja sotsiaalne kaitse sedavõrd, et sealsed elanikud ei soovi enam suurel hulgal minna rikkamatesse naaberriikidesse tööd otsima.

Samas ei soovi mitte kõik liikmesriigid tulevastele liikmetele taolisi piiranguid seada. Näiteks Iirimaa, Ühendkuningriik, Rootsi, Taani ja Holland on teatanud, et kavatsevad avada oma tööturu uute liikmesriikide kodanikele kohe kui nood on euroliidu liikmeteks saanud.

Teenuste vaba liikumine

Teenuste vaba liikumine tugineb peamiselt kahele põhiõigusele:

- Õigusele pakkuda oma teenuseid kõigis Euroopa Liidu riikides;

- Õigusele asutada oma ettevõtte teises Euroopa Liidu riigis.

Seega, kui ettevõtja soovib pakkuda oma teenuseid väljaspool kodumaad ei tohi teda selles takistada. Samuti, kui keegi soovib asutada teises liikmesriigis oma firmat, ei tohi talle selleks esitada suuremaid nõudmisi kui kohalikele firmadele. Üldpõhimõte on, et iga liikmesriik peab kohtlema teiste liikmesriikide üksikettevõtjaid, füüsilisest isikust ettevõtjaid ning firmasid täpselt samadel alustel omamaistega.

Transport, pangandus ja kindlustus on valdkonnad, kus ühiste reeglite kehtestamine on läinud aeglaselt. Põhiliseks takistuseks on siin olnud tehniliste nõuete ja protseduuride ühtlustamises kokkuleppele jõudmine.

Transpordi jaoks on Euroopa Liit töötanud välja eraldi seadusandluse, mis on omakorda tihedalt seotud euroliidu sotsiaal- ja keskkonnapolitikaga. Pangandussektori teenuste ühtlustamise nimel on Euroopa Liit töötanud juba 1970. aastate algusest. Ühtlustunud on nõuded pankade omakapitalile, on tugevdatud liikmesriikide koostööd rahapesu tõkestamiseks ning püütud saavutada, et kõik liikmesriigid ühtlustaksid oma hoiuste garanteerimise süsteemid.

Kindlustusteenuste osas on seni suurimaks probleemiks olnud elukindlustustele esitatavate nõuete ühtlustamine. Muude kindlustusliikide osas on Euroopa Liit jõudnud seadusandluse harmoniseerimisel küllaltki kaugele.

Euroopa Liidu teenusteturu ühtlustumine aitab Eesti ettevõtetel senisest kergemini pääseda lähinaabrite, eriti Läti ja Leedu teenusteturule. Kuid ka kaugemale Euroopasse. Julge ja aktiivse ellusuhtumisega arvutuiinsener, juuksur või kinnisvaraakler, kes on unistanud oma ettevõtetest Frankfurdis, Pariisis või Londonis, jõuab unistuse täitumiseni kindlasti palju lihtsamalt pärast seda, kui Eesti on saanud euroliidu liikmeks.

Kapitali vaba liikumine

Euroopa Liit keelab kõik piirangud, mis takistab kapitali vaba liikumist (investeeringuid) ja makseid kaupade ja teenuste eest.

Liikmesriikidel on siiski õigus kontrollida finants- ja krediidiasutuste tegevust vastavalt oma seadusandlusele.

Kuidas siseturg toimib

Siseturu alase seadusandluse Euroopa Liidus algatab **Euroopa Komisjon**. Seadused võtab **kvalifitseeritud hääleteenamusega** vastu **Euroopa Liidu Nõukogu** pärast seda, kui ta on pidanud nõu **Europarlamendiga**.

Mõned valdkonnad nõuavad aga kõikide liikmesriikide nõusolekut ehk ühehäälsust. Rahandusküsimusi, inimeste vaba liikumisega seotud küsimusi ja töötajate sotsiaalseid garantiisid puudutavaid küsimusi saab otsustada ainult ühehäälsuse põhjal.

SEISUKOHT

Kuidas mõjutab Euroopa Liiduga ühine mine kaubavedusid?

Aivo Viljamaa

Estonia Logistics OÜ juhataja

Eesti ja ELi vahelistel liitumisläbirääkimistel on transporti käsitlev peatükk praeguseks suletud. Maanteetranspordis on siseriiklike vedude osas kokku lepitud kaheaastane üleminekuaeg, mille jooksul võib turgu teise ELi riigi veofirmadele avada vaid kahepoolsete kokkulepete alusel. See tähendab seda, et Eesti transpordifirmad ei oma õigust teha sisevedusid ELi riikides ja ka vastupidi enne nimetatud tähtaega või riikidevahelise kahepoolse lepingu sõlmimist.

Riikidevahelisi vedusid võib aga teha ilma piiranguteta kohe peale liitumist. Seega tekivad Eesti transpordifirmadel paremad tingimused konkureerimiseks Euroopa riikidevaheliste vedude turul, kus praegu on vaja veolubasid, mis on tasulised ja mille arv on piiratud.

Äripäev 26.09.2002 *Euroopa Liit suurendab ettevõtja turgu*

SEISUKOHT

Kas allhanke või valmistootelega Euroopa Liidu turule?

Priit Tamm

Standardi müügi- ja turundusdirektor
Postimees, 08.05.2002

Eesti väliskaubanduse bilansi teevad ilusamaks ettevõtted, kes impordivad peaaegu kogu toorme ja ekspordivad peaaegu kogu toodangu, näiteks Elcoteq. Läbi voolab palju, aga torude külge ei jää suurt midagi. Eesti mööblitööstus toormaterjali ei impordi, kuid suur osa toodangust müüakse välismaale ja tundub, et see on hea. Ainukene küsimus on, kuidas me ekspordi teostame - kas ikka sirge seljaga?

Enamasti on tegemist allhanketöödega, millest osa tuleb tuntud kaubamärkide sildi all pärast Eestisse tagasi. Suured röövkalad söövad magusamad palad ja maitavamad väikekalad, Eesti töölistele jäävad kiduramad ussikesed, kui sedagi. Mööblitööstuses on paljud Eesti ettevõtted rajanud oma äri mitte lõpptoodangule, vaid allhankele. Selles poleks midagi halba, kui Eestil oleks piiramatus koguses madala omahinnaga tooret nagu Venemaal. Paraku on Eesti ressursid väga piiratud ja omahind pidevalt kasvab. Allhanketööde põhiline edu - madal hind - Eesti puhul enam ei toimi.

Lõpptoodangu müük võimaldab arendada välja kaubamärgi ja seda müüa. IKEA näite varal võime aga öelda, et suhteliselt traditsioonilises tööstusharus on võimalik korda saata põnevaid asju. Mõistlik omahind ja kõrge kvaliteet annavad ka eestlastele palju võimalusi

Eesti seisukohalt on väga oluline, et ilma meie osaluse ja nõusolekuta ei saa otsustada Euroopa Liidu rahaasju: iga-aastast eelarvet, suurte projektide käivitamist, samuti euroliidu tulubaasi (**omavahendite**) süsteemi muutmist.

Selle üle, et siseturu reegleid järgitaks, teostab järelevalvet Euroopa Komisjon. Komisjon jälgib nii seda, et liikmesriigid peaksid kinni Euroopa Liidu siseturu alaseadusandlusest kui ka seda, et olemaolevad reeglid ajale ja arengule jalgu ei jääks. Kõige olulisem Komisjoni siseturu-alastest kontrollifunktsioonidest on seotud konkurentsipoliitikaga. Komisjon jälgib, et Euroopa Liidu turud ei satuks monopolsete suurettevõtete kontrolli alla. Kui mõni firma hakkab enda kätte saama turuosa, mis võiks kahjulikult mõjuda teistele vastavas valdkonnas tegutsevatele ettevõtetele, võib Komisjon nõuda kas tehingute tühistamist, firma tükeldamist või firmade liitumise peatamist. Euroopa Liit on kartellikokkulepete vastu ning jälgib, et riiklike toetustega ei soositaks omamaiseid firmasid teiste liikmesriikide ettevõtete arvel.

Järelevalvet euroseadusandluse täitmise üle teostab Komisjon koostöös Euroopa Liidu Kohtuga. Igal aastal avaldab Komisjon aruande sellest, kuidas liikmesriigid on euroseadusandlusest kinni pidanud. Kaebusi liikmesriikide vastu, kes ei täida oma kohustusi, võivad Komisjonile esitada nii üksikisikud,

juuriidilised isikud kui teised liikmesriigid. Kaebuse põhjal algatab Komisjon juurdluse ning kui ta leiab, et rikkumine tõepoolest toimus, esitab omapoolsed süüdistused Euroopa Kohtule. Kohus võib trahvida reegleid rikkunud riiki.

Kuna ka Eesti turg muutub Euroopa Liiduga liitumise järel osaks euroliidu siseturust, peame arvestama, et kui me ei suuda tulla toime oma seadusandluse kohandamisega vastavalt euroseadusandlusele või kui täidame euroseadusandluse nõudeid ebapiisavalt, võivad Eestit oodata ees trahvid. Tõsi, seni on Euroopa Kohus ainsa ELi liikmesriigina trahvinud Kreekat hooletu prügimajandusega rannapiirkondade ohustamise eest.

Tollikoostöö

Tolliliit hakkas funktsioneerima 1968. aastal. Siis kaotasid liikmesriigid omavaheliselt impordilt ja ekspordilt kõik tollimaksud ja nendega võrdustatavad protektsionistliku iseloomuga maksud. Ühenduse välispiiridel hakkas kehtima **Ühine Tollitariif** (ingl. Common Customs Tariff). Järgnevatel aastakümnetel täiendati jätkuvalt tolliliidu-alast seadusandlust. Muuhulgas hakkas välispiiridel kehtima ühine fütosanitaar- ja veterinaarkontroll.

1990. aastatel kadus järk-järgult side tollide ning aktsiisi- ja käibemaksu vahel. Tollimaksude osatähtsus Euroopa Liidu eelarves kahanes kiiresti, seda paljuski tänu rahvusvahelistele vabakaubanduslääbirääkimistele **Üldise Kaubandus- ja Tollikokkuleppe** (ingl. General Agreement of Trade and Tariffs – GATT), hiljem **Maailma Kaubandusorganisatsiooni** (ingl. World Trade Organisation – WTO) raames. Euroliidu välispiiridelt kadusid tolliformaalsused ja praegu võetakse imporditud kaupadelt makse vastavalt nende turustamisele. Kogu Euroopa Liidu tollindus on ühtlustatud **Ühtse Tollikoodeksiga**. Läbi Intrastat-süsteemi kogutakse kaubanduse kohta statistilist informatsiooni otse turustajatelt.

Euroopa Liidu siseturul kehtivad ühtsed transpordi- ja transiidireeglid vastavalt *Rahvusvahelisele Maanteetranspordi Konventsioonile* ja *Euroopa Liidu Ühtsele Transiidikonventsioonile*.

Euroopa Liit on töötanud välja tollitariife puudutavad andmebaasid. Olulisim neist on Taric (ingl. Integrated Tariff of the European Communities), kus on kirjas euroliidu nõuded kõikidele sisseveetavatele toodetele ja tootegruppidele. Teine oluline andmebaas on QUOTA, mis kajastab Euroopa Liidu poolt kehtestatud tariifikvoote ja –lagesid.

Euroopa Liidu *Tolliinformatsiooni Süsteem* (ingl. Customs Information System) ühendab arvutivõrgustiku kaudu liikmesriikide tolliameteid ja Euroopa Komisjoni juures tegutsevaid tollinduse-alaseid institutsioone. Elektrooniline süsteem aitab võidelda salakaubanduse ja piraatkaubanduse vastu.

Teine Napoli Tollikonventsioon ja *Customs 2002 programm* on samuti abiks liikmesriikide tolliseadusandluse ühtlustamisel ning piraatkaubanduse vastu võitlemisel. See, kuidas hoida omavahel tasakaalus kaks küllaltki vastandlikku põhimõtet – kaupade vaba liikumise põhimõte ja vajadus tugevama kontrolli järele, et võidelda piraatkaubandusega – on üks Euroopa Liidu tollikoostöö kesksemaid probleeme.

Schengeni leping

– Leping, millega on loodud euroliidu õhtne viisaruum ja sätestatud kontroll Euroopa Liidu välispiiridel.

Euroopa Komisjon

– Euroliidu "valitsus". Komisjonil on ainuõigus algatada euroseadusandlust majanduskoostöö alal.

Euroopa Liidu Nõukogu

– Euroliidu institutsioon, mis võtab vastu euroseadusandlust. Esindab liikmesriike ja koosneb liikmesriikide valitsuste esindajatest.

Europarlament

– Euroopa Liidu parlamentaarne struktuuriüksus.

Kvalifitseeritud häältenamus

– Häältes moodus Euroopa Liidu Nõukogus. Vastuvõetava otsuse poolt peab olema vähemalt 70% nõukogu häälte koguarvust.

Omavahendid

– Euroopa Liidu eelarvetulud. Olulisimad tuluaallikad on liikmesriikide liikmemaksud (nn. rahvusliku koguprodukti maks), tollitulud ning osa liikmesriikide käibemaksu- ja aktsiisituludest.

Ühine Tollitariif – Tollimaks, mida võetakse Euroopa Liitu sissetoodavatel kaupadel.

Üldise Kaubandus- ja Tollikokkulepe – 1948-1994 eksisteerinud organisatsioon, mis korraldas rahvusvahelisi vabakaubanduslääbirääkimisi.

Maailma Kaubandusorganisatsioon – Alates 1995. aastast tegutsev organisatsioon, mille eesmärgiks on arendada ja kaitsta vabakaubanduse põhimõtteid.

Cassis de Dijon'i kohtulahend - Euroopa Kohtu 1979. aasta otsus, mille kohaselt peavad kõik liikmesriigid lubama oma turule kauba, mida ühes liikmesriigis seaduslikult turustatakse. Kiirendas oluliselt Euroopa Liidu ühtse siseturu arengut.

Määrus – Euroopa Liidu seadus, mis on kohustuslik kõigile liikmesriikidele.

Direktiiv – Euroopa Liidu seadusandlik akt, milles sätestatud on liikmesriigid kohustatud võtma oma seadusandluse osaks.

Harmoniseerimine – Euroopa Liidu ja liikmesriigi seaduste ühtlustamine.

Euroopa Liidu idalaienemine tähendab seda, et juba praegu peab Eesti hakkama end kohandama euroliidu tollisüsteemi, selle seadusandluse ja Ühise Tollitariifi rakendamisest tulenevate nõuetega. Taasiseseisvumise järel hoidis Eesti väga kaua üliliberaalset majanduspoliitilist kurssi. Tollisüsteem puudus. Seetõttu on Euroopa Liit olnud mures, kas Eesti ikkagi suudab liitumise hetkeks toime tulla kõigi nende nõuetega, mida ühine tollisüsteem endaga kaasa toob.

"Nelja vabaduse" alustalad

Võrdne kohtlemine

Võrdne kohtlemine on üks siseturu põhiprintsiipe. Euroopa Liidu siseturul on keelatud kehtestada kodumaiste kaupadele eelistusi teistest euroliidu maadest imporditud kaupadega võrreldes. Ka kapitali liikumise suhtes on piirangud praktiliselt olematud.

Teenuste ja inimeste liikumise puhul on võrdse kohtlemise põhimõttes tehtud mõningaid erandeid. Nii eelistavad liikmesriigid jätkuvalt mõnede valdkondades (arstid, advokaadid, riikliku julgeoleku ja põhiseaduslike institutsioonidega seotud ametid jne) oma kodanikke ja ettevõtjaid.

Vastastikune tunnustamine

Vastastikuse tunnustamise põhimõte on tihedalt seotud võrdse kohtlemise põhimõttega. Euroopa Liidu arvates on kõikide tema liikmesriikide seadusandlused võrdse kaaluga. Seetõttu ei tohi siseturu "neljale vabadusele" seada piiranguid liikmesriigi seadusandlusest lähtuvalt.

Vastastikuse tunnustamise põhimõtet järgitakse eriti täpselt toodete vaba liikumise osas. Lähtuvalt Euroopa Kohtu 1979. aasta **Cassis de Dijon'i kohtulahendist** peavad kõik liikmesriigid lubama oma turule kauba, mida ühes liikmesriigis seaduslikult turustatakse.

Lisaks kaupade vabale liikumisele on vastastikkuse tunnustamise põhimõte oluline ka tööjõu ja teenuste vaba liikumise tagamisel. Vastastikkusest tunnustamisest lähtuvalt aktsepteerivad liikmesriigid teineteise haridust ja kvalifikatsiooni tõendavaid diplomeid ja tunnustusi.

Euroopa Liidu seadusandlus

Selleks, et siseturg võimalikult efektiivselt toimiks, on vaja, et Euroopa Liidu liikmesriikide seadusandlus oleks võimalikult sarnane. Seetõttu on Euroopa Liidul oma seadusandlus, mis jaguneb jämedalt võetuna kohustuslikeks ja soovituslikeks seadusaktideks.

Kohustuslikud aktid (**määrused**) tuleb igal liikmesriigil oma seadusandlusesse üle võtta nii nagu Euroopa Liit need kehtestab. Soovitusliku iseloomuga aktid (**direktiivid**) näitavad liikmesriikidele,

KOMMENTAAR

Kuidas Euroopa Liiduga ühinemine mõjutab väliskaubanduse logistilist korraldust?

Andres Matkur

ACE Logistics juhataja

ELiga ühinemine toob kaasa piiride avanemise kaupade, teenuste, isikute ja kapitali vabale liikumisele, mis võimaldab välisfirmadel meie kohalikule turule siseneda märgatavalt jõulisemalt, kui seda on siiani tehtud. Ära ei saa kindlasti ka unustada, et ELi liikmestaatus loob tunduvalt suuremad garantiid investoreile investeeringute tegemiseks. Sellest järeldades peaks ELiga ühinemine Eesti majandusele olema igati positiivne ja pikaajalises perspektiivis väliskaubandusmaht ka seetõttu kasvama. Järjest enam kasvab eksportkaupade osas valmistoodangu osakaal võrreldes toormaterjalidega, importkaupadega võib täheldada vastupidist trendi. See suurenenud lisaväärtuse loomine loob uusi töökohti ja on selle läbi ühiskonnale igati kasulik. Väliskaubandusmahu kasvuga kaasneb reeglina ka kaupade (toormaterjali, pooltootangu, valmistoodangu) logistikavajaduste kasv, mis omakorda annab uut tööd logistikafirmadele...

Negatiivse poole pealt tabab logistikafirmasid esialgu seoses ELi liitumisega ebameeldivus – suur osa tollivormistustulusid kaob ära. Liidu sees liikuvatele kaupadele lihtsustub oluliselt tolliformaalsuste teostamine, kuna ühes liikmesriigis vabalt ringlev kaup võib seda ka igas teises liikmesriigis. Tollivormistustulude osakaal on täna suure tähtsusega Eesti ekspedeerimisfirmade kogukasum. Ainult tollivormistusele spetsialiseerunud ettevõtetele on aga ELiga liitumine suur väljakuulutatud muutuv olukorras toimetulemiseks....

Kas pooldate Eesti liitumist Euroopa Liiduga?

Äripäev 26.09.2002

millises suunas Euroopa Liit sooviks seadusandlust ühtlustada. Konkreetse seaduse vastuvõtmine jääb aga liikmesriigi enda ülesandeks.

Euroopa Liidu seadusandlus on osutunud eriti efektiivseks tehniliste ja kvaliteedinormide ühtlustamisel. Ühtsete standardite väljatöötamisega tegelevad Euroopa Standardiseerimise Komitee (European Committee for Standardisation - CEN), Euroopa Elektrotehnilise Standardiseerimise Komitee (European Committee for Electrotechnical Standardisation - CENELEC) ja Euroopa Telekommunikatsioonistandardite Instituut (European Telecommunications Standards Institute - ETSI).

Euroopa Liidu Infosekretariaat

Riigikantsleji, Stenbocki maja, Rahukohtu 3, 15161 Tallinn, Eesti
tel +372 693 5950 e-post elis@rk.ee
faks +372 693 5957 <http://www.elis.ee>

